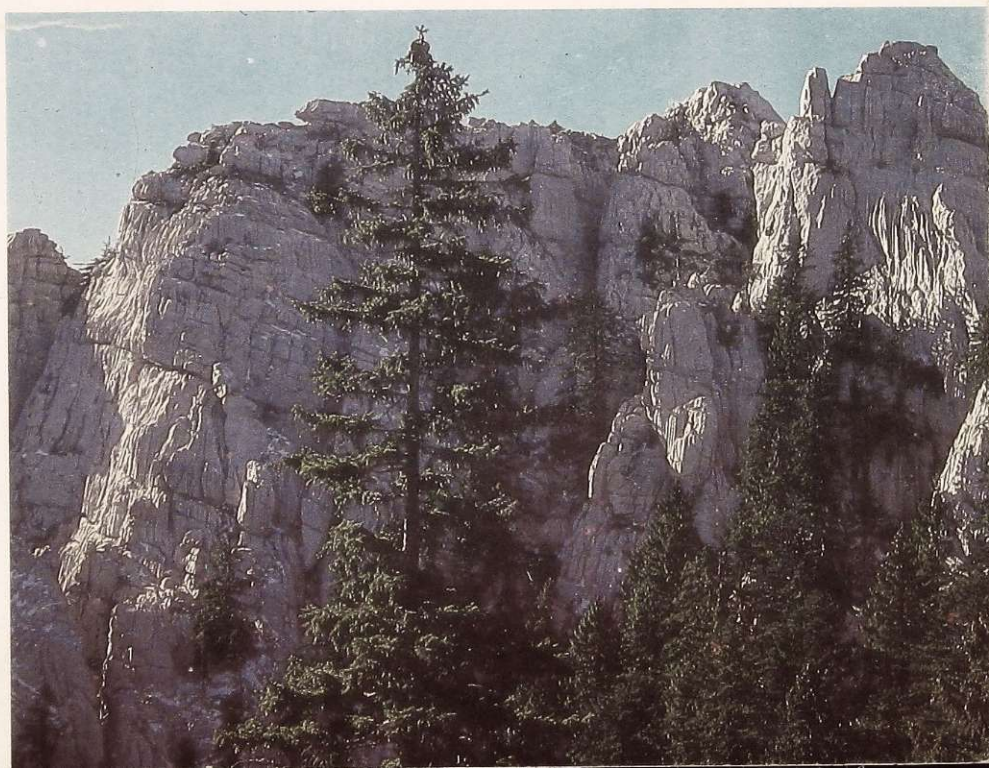

Mala ekološka biblioteka

IZGLED OŠTEĆENIH STABALA JELE SMREKE I BUKVE

Vladimir Kušan
Zvonimir Kalafadžić
Boris Hrašovec
Danko Diminić
Milan Zdjelar

IZGLED OŠTEĆENIH STABALA JELE SMREKE I BUKVE

HRVATSKO EKOLOŠKO DRUŠTVO
I
UPRAVA ŠUMA DELNICE

Zagreb 1991.

Predgovor

Hrvatsko ekološko društvo (HED) proglasilo je 1990. godinu GODINOM JELE. U okviru toga održan je iste godine u Zagrebu VI. Međunarodni IUFRO simpozij o jeli u organizaciji Šumarskog fakulteta u Zagrebu. Prirodoslovni muzej Hrvatske organizirao je izložbu o jeli. HED je organizirao niz predavanja i okruglih stolova na istu temu. Ova knjiga je također skroman doprinos GODINI JELE s ciljem da što veći broj stručnjaka i ljubitelja prirode, uz pomoć znanja iz ove knjige može sudjelovati u zaštiti jele i ostalih vrsta drveća Gorskog kotara.

Sušenje šuma u mnogim dijelovima Hrvatske poprima alarmantne razmjere. Šumarska znanost i praksa stoga ulažu velike napore kako bi tu pojavu što bolje proučili i kontrolirali. Tako je već 1987. godine u Hrvatskoj provedena inventarizacija oštećenosti šuma. Rezultati inventarizacije pokazali su da je jela najoštećenija vrsta drveća u Hrvatskoj. Kako je jela vrlo značajna vrsta drveća u šumama Gorskog kotara, Uprava šuma Delnice sa susjednim Upravama šuma (Senj i Ogulin) provela je 1988. godine uz terensku inventuru oštećenosti i inventarizaciju oštećenosti pomoću infracrvenih kolornih aerosnimaka. Prilikom inventarizacije oštećenosti šumskog drveća treba, radi jedinstvenosti i usporedivosti rezultata utvrditi način razvrstavanja stabala i sastojina u stupnjeve oštećenosti. Stručnjaci koji provode inventarizaciju stoga moraju uskladiti kriterije stupnjevanja oštećenosti.

Danas se stupanj oštećenosti pojedinih stabala na terenu određuje prema vidljivim vanjskim znakovima na krošnji i deblu, za koje se drži da su znaci zdravstvenog stanja pojedinog stabla. Uzroci oštećenosti šumskog drveća mogu se ustanoviti pregledom stabala; oni mogu biti biotičnog (napad štetnika ili bolesti) ili abiotičnog podrijetla (mehanička oštećenja, mraz, duže sušno razdoblje, poznati kemijski utjecaji ili neki drugi poremećaj hidrature stabla). Za gospodarenje šumama u novonastalim uvjetima velikih promjena u okolišu (onečišćenost zraka velikim količinama štetnih tvari, promjenama vodnog režima, i sl.) potrebno je poznavati tehniku ocjenjivanja oštećenosti stabala prema vanjskim znakovima na krošnji i deblu. Šumarski stručnjaci Gorskog kotara su

SADRŽAJ

UVOD	7
1. KRATKI OPIS VRSTA (KUŠAN, KALAFADŽIĆ)	9
2. ZNAKOVI OŠTEĆENJA STABLA (KUŠAN, KALAFADŽIĆ)	17
3. KUKCI UZROČNICI OŠTEĆENJA (HRAŠOVEC)	59
4. NAJČEŠĆI UZROČNICI BOLESTI (DIMINIĆ)	67
5. O UPRAVI ŠUMA DELNICE (ZDJELAR)	77